

§26

Utredning om Gemensam nämnd för samverkan inom drift och service, utveckling samt specialistfunktioner (RS/412/2023)

Sammanfattning

Regionstyrelsen gav i oktober 2023 regiondirektören följande uppdrag:

1. Att hålla samman en utredning om Gemensam nämnd för samverkan inom drift och service, utveckling samt specialistfunktioner (GNS) och dess nuvarande verksamhet. Inriktningen ska vara att GNS avvecklas. Förslag på hur den verksamhet som nämnden i dagsläget ansvarar för, liksom eventuella nya samverkansområden, bör organiseras ska inkluderas i utredningen,
2. Regiondirektören ska inom ramen för uppdraget föra en dialog med länets kommuner om GNS framtid och diskutera utredningens förslag med kommunerna.
3. Utredningen ska slutredovisas senast vid regionstyrelsens sammanträde 26-27 mars 2024 och förslag presenteras till framtida hantering av centrala frågor.

GNS inrättades 2017 mellan Region Jämtland Härjedalen och Åre kommun. GNS ingår i Regionens organisation. Samverkan i nämnden utökades 2018 till att även omfatta länets övriga kommuner. I samband med att GNS utökades anställdes även en särskild strateg i Region Jämtland Härjedalen för att arbeta med utvecklingsfrågor inom nämndens verksamhetsområde (men sedan ca två år tillbaka finns tjänsten inte kvar).

Den rättsliga reglering som är relevant återfinns främst i 3, 5 och 9 kap. Kommunallagen (2017:725, KL), liksom i lagen (2003:192) om gemensam nämnd inom vård- och omsorgsområdet respektive lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU).

Genom avtalsamverkan kan en kommun eller en region överlåta utförandet av uppgifter till en annan kommun eller en annan region. Att förenkla möjligheterna till kommunal samverkan och extern delegering är ett viktigt led i att ge kommuner och regioner goda förutsättningar att möta dagens och framtida utmaningar. Sådan samverkan kan även organiseras inom ramen för bl.a. en gemensam nämnd. Från och med den 1 juli 2018 finns en generell rätt till kommunal avtalsamverkan i 9 kap. 37 § KL. Härigenom har möjligheter till samverkan för kommuner och regioner förändrats. Upphandlingslagstiftningen har dock inte ändrats, vilket innebär att eventuell upphandlingskyldighet gäller på samma sätt som före lagändringen.

Utifrån den utredning som har genomförts bedöms att några juridiska hinder för att avveckla GNS inte föreligger.

Framtidsutmaningar har identifierats, exempelvis avseende kompetensförsörjning. Sådana frågor bör på ett rättvisande sätt övervägas och diskuteras. Med tanke på den allvarliga ekonomiska situation parterna i nuläget befinner sig i, liksom i övrigt ansträngda läge, kan sådana diskussioner dock komma att dra ut på tiden. Utfallet av sådana diskussioner är dessutom svåra att förutse. Mot ovan givna bakgrund bör GNS avvecklas.

Då gemensamma nämnden för samverkan inom drift och service, utveckling samt specialistfunktioner för närvarande inte är aktiv bör vidare diskussioner och ev. beredning av ärende för avveckling av nämnden hanteras av Regionens samverkansråd, där samtliga parter är representerade.

Regionstyrelsen beslutade den 27 mars 2024 följande:

1. Utredningen om GNS framtid godkänns,
2. Regionstyrelsen ställer sig bakom utredningens förslag och föreslår länets kommuner att GNS avvecklas,
3. Utredningen överlämnas till Regionens samverkansråd (RSR), som får i uppdrag att behandla utredningen och rekommendera en väg framåt i frågan.

Förslag till beslut

1. Regionens samverkansråd ställer sig bakom utredningens förslag.
2. Regionens samverkansråd rekommenderar Region Jämtland Härjedalen och länets kommuner att besluta enligt följande:
 - a) Gemensam nämnd för samverkan inom drift och service, utveckling samt specialistfunktioner avvecklas från och med den 1 januari 2025,
 - b) Reglemente och avtal (samarbetsöverenskommelse) för Gemensam nämnd för samverkan inom drift och service, utveckling samt specialistfunktioner upphör att gälla den 1 januari 2025,
 - c) Ledamöter och ersättare i nämnden entledigas från och med den 1 januari 2025.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Beslut

1. Regionens samverkansråd ställer sig bakom utredningens förslag.
2. Regionens samverkansråd rekommenderar Region Jämtland Härjedalen och länets kommuner att besluta enligt följande:
 - a) Gemensam nämnd för samverkan inom drift och service, utveckling samt specialistfunktioner avvecklas från och med den 1 januari 2025,

b) Reglemente och avtal (samarbetsöverenskommelse) för Gemensam nämnd för samverkan inom drift och service, utveckling samt specialistfunktioner upphör att gälla den 1 januari 2025,

c) Ledamöter och ersättare i nämnden entledigas från och med den 1 januari 2025.

3. Paragrafen justeras omedelbart.

Expedieras till

Regionfullmäktige, Kommunfullmäktige i länets kommuner, Kommunchefsnätverket,
Regionens revisorer

Beslutsunderlag

- Tjänstekrivelse - Utredning om GNS framtid
- Utredning om Gemensam nämnd för samverkan inom drift och service, utveckling samt specialistfunktioner (GNS)

Paragrafen är justerad